

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

Art. I. De Reservationem fructuum Beneficij vacantis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62668](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62668)

us percipiunt, vg. pro ejus fabrica, necessariis sumptibus aliunde omnino deficientibus, reparanda vel conservanda, vel pro erigendo Seminario, Ecclesie idoneos clericos cum tempore subministrato &c. quò casu contra minorem partem contradicentem, ut portio aliqua reddituum singulis detracta ad illud applicetur, à majori Capituli parte decerni posse, decisum *e. cit.* & ratio est partim; quia Ecclesiastici redditus canonicis assignari videntur cum obligatione seu onere à SS. Canonibus adjecto; ut, quando id necessitas exigit, ad reparationem suæ Ecclesie istiusque bonum aliter promovendū concurrant, Panormit. *in c. cit. n. 7.* & Barbosa *n. 2. § 4.* partim verò; quia etiam in statu Politico, vg. in Imperio Romano Imperator cum consensu majoris

partis Principū ac Statuum imponere potest collectas pro subeundis communibus Imperii necessitatibus à singulis Statibus solvendas, Engel *ad hanc Rubr. n. 13.*

Secundus est, quò à majori parte in præjudicium minoris decernitur aliquid ad opus etiam pium, sed extraneum sive ad Ecclesiam vel Capitulum non multum spectans: quò casu pars minor vel etiam unicus ex ista se opponere & decretum impedire potest, singulare suum interesse prætendendò, juxta Regulam *cit.* Panorm. *in c. cit. n. 4.*

Tertiò, simili modò pars major decernere aliquid non potest in præjudicium minoris contradicentis, de bonis singulorum patrimonialibus vel quasi, sive aliunde quàm Ecclesie intuitu quaesitis, Fagnanus *in c. 1. cit. n. 13.*

TITULUS XII.

Vt Ecclesiastica Beneficia sine Diminutione conferantur.

Vacantium Ecclesiarum & Præbendarum Collationibus ad superiores declaratis, ad præsentem Rubricam addendum aliquid est de Reservatione Fructuum & de Pensionum impositione.

ARTICULUS I.

De Reservatione Fructuum Beneficii vacantis.

SUMMARIUM.

1. Beneficium conferri simul nequit clericis duobus.
2. Neque ejus vacantis fructus applicari aliis.
3. Vel ab Episcopo cum Capituli consensu sua.
4. Vel Capitulari mensa reservari.
5. Immemoriali consuetudine aliquando aliud permittente.

Cum Beneficium propter officium detur, *c. fin. de Rescript. in 6.* ne, reservatis aut diminutis redditibus,

Bb 2

titibus,

ditibus, beneficio respondens officium si ve ministerium Ecclesiasticum minuatur vel omnino extinguatur, illius collatio secundum Rubricæ nostræ Regulam faciendâ est sine diminutione.

Quare Episcopus Imprimis idem beneficium conferre nequit duobus, *c. Majoribus 8. & c. Vacante 26. de Prob. & dignit.* nisi rationabilis causa exigat divisionem, & tot ejus sint proventus; ut ad congruam sustentationem duobus sufficiant, *c. cit. in fine.* Deinde beneficiorum collationem, ut fructus interim ipse percipiat, differre, *arg. c. Extirpanda 30. §. fin. ead. Rubr.* Et demum, tam ipse quàm collatores alii, beneficia conferendâ, & patroni ad eadem clericos presentandâ ex iis provenientes fructus omnes vel eorum partem aliquam sibi aut consanguineis vel amicis suis applicandâ, reservare prohibentur, *c. cit. c. Unico hic & c. Prohibemus 7. de Censibus.* Imò, si eos exigerent pro collatione, hæc simoniaca & omnino irrita foret, *c. Unico cit. §. Sed credimus, c. Clerici 6. & c. fin. de Paenit. Panormit. in c. Unico. cit. n. 4. Vallenf. de Benef. Lib. 2. Tit. 6. à n. 1. & Pirring ad hanc Rubr. n. 2.*

Quin de Jure beneficia non solum integrè conferenda, sed ex iis etiam vacantibus collecti fructus aservandi & successoribus restituendi sunt, *c. Cum Vos 4. de Offic. Ordin.* nisi ut, qui vacationis tempore ex prælaturis proveniunt, *c. Quia sepe 40. de Elect. in 6.* eorum pars aliqua applicanda sit fabricæ & in Ecclesiæ utilitatem convertenda: vel ex Consuetudine loci, in quo clerici de bonis Ecclesiæ intuitu quæsitis restantur, iisque intestatis proximi consanguinei succedunt, omnes dividendi sint inter beneficiati hæredes & successorem, *arg. Extravag. 2. pr. Joan. XXII. de Elect. Covarruvias Lib. 1. Var. cap. 15. n. 12. Mo-*

lina Traff. 2. de J. & J. disp. 365. n. 7. & Gonzalez in c. Cum Vos cit. n. 7. Unde

Dubium oritur, an Episcopus vacantium beneficiorum fructus aut ipsorum partem aliquam sibi valeat reservare. Quod in *c. Unico. cit.* affirmant Glossæ *fin.* Innocentius à n. 6. Imola n. 27. & Interpp. alii apud Barbofam *ibid.* n. 102 non dissentientem. Ratione eâ præcipue nituntur; quòd Episcopus, capitulo sui consensu accedente & iustâ causâ suadente, beneficium aliquod valeat omnino & in perpetuum extinguere, *c. Cum accessissent 8. de Constitut.* Cur non etiam alius cujus beneficii pinguioris redditus eorumve partem ad tempus tantum reservare? *Qui enim licet, quod est plus, usque etiam licet, quod est minus,* Regula est *§. in 6.* quæ vel maximè locum habet, quando, ut hic, minus in majori permisso continetur, *arg. c. Ex parte 27. de Decimis l. Nec in ea 22. ff. ad L. Jul. de adult.*

Verùm, quia *c. Cum accessissent cit.* relatam Primiceriatûs extinctionem à sede Apostolica confirmatam, ipsò ejus textu exprimitur, leve est, quod in rem præsentem ex eo ducitur argumentum. Unde verisimilius Panormit. *in c. Unico. cit. n. 20.* vacantis beneficii fructus etiam cum capitulo consensu ad tempus sibi reservandi potestatem Jure communi Episcopo competere, negat & desumit partim ex *c. Tua nobis 32. de V. S.* cujus casu refertur, impetratum à sede Apostolica privilegium, vi cujus vacantium diocesis suæ beneficiorum fructus Episcopus ad solvenda debita per biennium potest retinere: quò privilegio opus non fuisset, si id Jure communi Episcopo tempore licuisset; cum quod Jure permissum est, frustra precibus impetretur, *l. 1. C. de Thesaur. partim ex Clement. 2. de Rebus Ecclesiæ alien. quâ beneficium aliquod suæ vel capitulari mensuræ unire, capitulo con-*

sensu accedente, Episcopus non permittitur. Quos textus, etsi priori de reservatione fructuum omnium diocesis beneficiorum vacantium: posteriori de perpetua unione sermo sit, in rem presentem non male allegari, evincit ejusmodi unionis Episcopo non permittæ ratio, à Glossa Clement. cit. V. Mensa sua reddita; quod Episcopus in proprio suo facto, hoc est, in unione, ipsius commodum & utilitatem concernente, auctoritatem præstare non possit, arg. l. 1. §. l. Pupillus §. ff. de Aurb. cur. Quæ ratio etiam militat adversus unionem temporalem, & fructuum, non ex omnibus, sed aliquibus imò unico tantum beneficio provenientium, sibi factam reservationem.

Neque ejus rationis vim enervat; quod pupilli rem emere, ac proinde in facto proprio auctoritatem præstare, dummodo id palam faciat, tutor permittatur, l. Pupillus cit. §. 4. quia, etsi ipsius §. dispositio locum habeat in contractu oneroso, ut est emptio, venditio; quod in eo palam celebrato cesset causa suspitionis: ei tamen locus non est in gratuita donatione, ut est collatio beneficii; cum in ista fraudis suspicio semper sit, quoties fit ad propriam utilitatem. Panormit. l. cit.

Quare, ut cum isto Interprete Pirrhing ad hanc Rubr. n. 4. infert, licet Episcopus, necessitatis aut magnæ utilitatis causâ exigente, cum capitulo suo statuere valeat; ut alicujus vel plurium beneficiorum vacantium redditus ad tempus reserventur; & necessariis sumptibus aliunde deficientibus, ad Ecclesiæ Cathedralis fabricam restaurandam, solutionem debitorum, in Religiosorum sustentationem vel alium pium & publicum usum impendantur, juxta c. Unic. cit. §. Si verb. statuere tamen cum illo nequit; ut suæ vel capitulari mensæ applicentur: sicut in istius utilitatem reservare de jure ne-

quit certam partem fructuum ex pingui beneficio provenientium aut illi beneficio aliquod unire: licet cum ejusdem capituli sui consensu, ut illorum pars aliqua fabricæ restorationi cedat, & illud alteri beneficio uniatur, statuere possit, ut cum S. Thoma 2. 2. q. 100. art. 4. & Panormit. l. cit. n. 19. advertit Laiman Lib. 4. Tract. 2. cap. 18. n. 4. quod, reservatione & unione suæ vel capitulari mensæ facta, ipse vel capitulum in proprio suo facto auctoritatem præstaret.

Dixi, jure communi; quia teste cit. Laiman tract. 10. cap. ult. n. 46. ex immemoriali Consuetudine in quibusdam Episcopatibus hodie quoque primi anni fructuum nomine portio aliqua Episcopo ad ejus proventus augendos solvitur, ad eum ferè modum, quò Annatas Papæ solvi, dictum est Tit. 5. à n. 145. cujusmodi novæ exactionis introductio, & auctio veteris, etsi consentanea non sit §. Si verb. cit. & decreto Trident. Sess. 24. cap. 14. de Ref. ejusmodi fructuum detractiones prohibentis, Laiman tamen cit. n. 43. hoc Concilii decretum non ubique receptum ait: & Pirrhing cit. n. 4. non satis constare existimat, an non eò illæ tantum detractiones reprobatae sint, quæ speciem referunt Simonia; quod ipsius collationis vel institutionis intuitu fiant.

ARTICULUS II.
De Pensionis impositione.

SUMMARIUM.

- 6. Pensio constituitur in beneficio alieno.
- 7. Alia Temporalis, alia Ecclesiastica est:
 - Bb 3
 - 8. Eccle-